

Työ- ja elinkeinoministeriö

Lausuntopyyntö 27.5.2014 TEM/1827/03.01.01/2013

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI TILINTARKASTUSLAIN MUUTTAMISEKSI

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi tilintarkastuslain muuttamisesta. Finanssialan Keskusliitto (FK) esittää lausuntonaan seuraavan.

FK pitää tärkeinä tavoitteina harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjumista sekä laillisen yritystoiminnan ja terveen kilpailun tukemista. Mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ilmi tulleet rikosepäilyt ja niistä ilmoittaminen turvaavat yrityksen velkojien ja muiden sidosryhmien asemaa. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on kuitenkin löydettävä mahdollisimman kustannustehokkaat keinot, jotta vältytään tarpeettomalta tilintarkastuskustannusten nousulta. FK kiinnittää huomiota siihen, että vaikutusarviointi pitää tehdä ennen kuin päätetään, minkä sisältöisenä lakiesitys annetaan eduskunnalle. Vaikutusarvioinnin laatiminen on tärkeää, jotta voidaan varmistaa ehdotuksen tarkoituksenmukaisuus ja ehdotettujen vaatimusten vastaavuus uuden EU-tilintarkastussäätelyn kanssa. Arvioinnin laatiminen onnistuisi ajallisesti, koska ehdotetun lakimuutoksen voimaantuloa vuoden 2015 alusta voisi linjata samansuuntaiseksi uuden EU-tilintarkastussäätelyn kanssa, joka tulee voimaan vuoden 2016 aikana. Uutta 16.4.2014 annettua suoraan velvoittavaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta sovelletaan yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen (PIE-yhteisöt) tilintarkastuksiin.

FK viittaa aikaisempaan lausuntoonsa 16.9.2013, missä todettiin, että tyypilliset harmaan talouden yritykset, jotka ovat usein ns. lyhyen elinkaaren yrityksiä, suhtautuvat piittaamattomasti eri säännösten noudattamiseen, esimerkiksi kirjanpidon laiminlyöntiin. Näillä yrityksillä ei ole tilintarkastajaa, koska ne on pienen kokonsa vuoksi vapautettu tilintarkastusvelvollisuudesta. Tilintarkastus ja tilintarkastusvelvollisuus kannustavat rehellisyyteen ja siten torjuvat harmaata taloutta. Ehdotuksen toteutumisesta saattaa olla seurauksena, että entistä harvempi yritys toimituttaa tilintarkastuksen vapaaehtoisesti.

Ennen uuden lakimuutoksen säätämistä olisi tärkeää selvittää, voitaisiinko viranomaisten välisellä tietojenvaihdolla ja ilmoitusvelvollisuudella tehostaa harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjumista. Lisäksi on tarpeellista selvittää, maiden, joissa tilintarkastajalla on laaja ilmoitusvelvollisuus, todelliset vaikutukset harmaan talouden torjuntaan. Tilintarkastaja on yksityinen oikeushenkilö, joka edustaa yrityksen omistajia. Tilintarkastus palvelee välillisesti muita sidosryhmiä ja yleistä etua. Viranomaisvalvontaa ei edes lähtökohtaisesti tulisi antaa tilintarkastajille.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Esko Kivisaari